

3. COMUNITATS AUTÒNOMES

3.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA

A cura de Joan Subirats

Llei 11/1987, de 26 de desembre, de la Comunitat Autònoma d'Andalusia

En el nou model de l'Estat autonòmic, la posició de la província, com a entitat local, ha de ser objecte d'importants modificacions en el seu contingut competencial, fruit de l'emergència de noves institucions previstes a la Constitució i en alguns Estatuts, com són les Comunitats autònomes i les comarques. Cal recordar que aquesta situació ha estat posada en relleu pel mateix Tribunal Constitucional en la Sentència de 28 de juliol de 1981 i cal afegir-hi que les esmentades modificacions en el contingut competencial de les províncies, ho seran normalment en sentit reduccionista, ja que la nova organització territorial i la creació de nous nivells institucionals porten cap a una redistribució de les competències de les diputacions.

El legislador estatal, en la Llei de Bases de Règim Local de 2 d'abril de 1985, ha estat conscient d'aquesta nova situació. A diferència del municipi, al qual garanteix un nucli competencial molt important, d'obligada aplicació a tot l'Estat, l'article 36 de la Llei de Bases només garanteix com a competències bàsiques de les diputacions les funcions d'assistència i cooperació municipal, així com la prestació subsidiària de serveis d'àmbit supramunicipal. Aquesta nova definició del nucli essencial de l'autonomia provincial obre la porta a la redistribució de les seves anteriors competències

en els diferents sectors de l'actuació pública, cooperació que han de portar a terme normalment les Comunitats autònomes que tenen atribuïdes competències exclusives en matèria de règim local.

Així ho han fet ja algunes Comunitats autònomes, com és el cas d'Aragó i Catalunya, per mitjà de lleis generals que habiliten el procés per a redistribuir les competències, mitjans, personal i recursos econòmics de les diputacions a favor de les institucions autonòmiques i, en el segon cas, de les comarques de nova creació.

Ara bé, respecte de la legislació aragonesa i catalana, la Llei Andalusia 11/1987, de 26 de desembre, reguladora de les relacions entre la Comunitat Autònoma i les Diputacions Provincials, ofereix algunes novetats importants. L'aspecte que convé més destacar és la intenció del legislador andalús de definir un model territorial general en el qual les diputacions continuen essent institucions bàsiques i importants. En efecte, la Llei no té com a objectiu més important la redistribució de competències provincials, sinó més aviat el de redefinir la posició de les diputacions en l'organització territorial d'Andalusia, precisant les funcions concretes que han de desenvolupar. El Títol I de la Llei determina i regula en els seus capítols I, II i III com s'han d'exercir les funcions d'assistència i coopera-

ció municipal, així com la de prestar serveis supramunicipals, com a competències més importants de les diputacions. D'altra banda, en el capítol IV del mateix Títol s'atribueixen a les diputacions importants competències sectorials. En tercer lloc, el nucli competencial de les diputacions andaluses es completa amb la previsió de l'ús de la delegació per part de la Junta d'Andalusia, per tal d'atribuir per aquesta via noves competències a les diputacions.

Des de la perspectiva interadministrativa, és també una novetat la creació d'un òrgan permanent de coordinació i col·laboració entre la Junta d'Andalusia i les diputacions (Consejo Andaluz de Provincias), amb funcions de proposta, seguiment i informació sobre els assumptes d'interès comú.

Finalment, el contingut de la Llei es completa amb la previsió d'una redistribució de competències provincials a favor de la Junta d'Andalusia en les matèries

d'economia, indústria, comerç, agricultura, ramaderia, pesca, carreteres, habitatge, transports, salut i serveis socials.

Com a resum d'aquest comentari es pot dir que la Llei 11/1987, de la Comunitat Autònoma d'Andalusia, se situa en una posició intermèdia respecte de les altres iniciatives legislatives autonòmiques adoptades en aquesta matèria. Així, davant la línia de la coordinació (València) o de la redistribució de competències sectorials (Aragó i Catalunya), la Llei andalusa segueix una direcció en què les províncies, malgrat perdre algunes de les seves competències sectorials, queden reconegudes, alhora, com a nivells locals intermedis amb un important contingut competencial, tant pel que fa a la vessant d'actuació de suport municipal, com de competències sectorials que anteriorment ja tenien atribuïdes i que poden ser reforçades per via de delegació de la Junta d'Andalusia.

Antoni Bayona i Rocamora

Llei 7/1987, de 10 de novembre, sobre la Compilació del Dret Civil de Galícia (DOG núm. 12, de 20 de gener de 1988)

Aquesta llei s'inclou dins el procés generalitzat d'adaptació de la legislació civil de les Comunitats Autònomes que tenen competència en aquesta matèria a allò que estableix la Constitució i els respectius Estatuts d'Autonomia (hom pot citar a títol d'exemple les reformes fetes per Aragó, Catalunya i Navarra).

Tal com assenyala la seva exposició de motius, la finalitat primordial d'aquesta llei ha estat adoptar i integrar en l'ordenament de la Comunitat Autònoma Gallega la Compilació de 2 de desembre de 1963, evidentment, amb les modificacions que s'han considerat oportunes per a la seva adequació a la Constitució i l'Estatut d'Autonomia.

Abans d'entrar en l'exposició de les més importants d'aquestes modificacions, cal destacar com, al meu parer, la raó d'ésser de la reforma no ha vingut marcada tant per la necessitat d'acomodar la regulació de les seves institucions a la Constitució, com per la d'establir, de forma expressa, les bases interpretatives d'allò que s'ha d'entendre comprès dins la competència exclusiva en matèria de «*conservación, modificación y desarrollo de las instituciones de Derecho civil gallego*» (a part, evidentment, de la finalitat, anteriorment assenyalada, d'integrar dins l'ordenament jurídic gallec la Compilació de 1963). En efecte, el Parlament gallec, en la llei que presentem, es decanta,

sens dubte, per una interpretació àmplia de la competència exclusiva recollida a l'art. 27,4 de l'Estatut d'Autonomia gal·lec. En aquest sentit, hom pot comprovar com a l'exposició de motius s'assenyala que, a més de la necessària renovació de les disposicions de la Compilació de 1963, «*el Parlamento, en materia de Derecho civil gallego... habrá de entroncar las que precisen las instituciones no recogidas en la misma*». Així doncs, aquesta llei pressuposa la significació idèntica de l'expressió «*desarrollo de las instituciones de Derecho civil gallego*» i la de «*desarrollo del Derecho civil gallego*». La conseqüència, evidentment, serà estendre la competència en matèria civil més enllà del dret compilat.

Pel que fa a l'abast de la reforma, el primer canvi el podem trobar en el mateix títol de la Compilació, donat que s'hi ha suprimit l'adjectiu especial amb la finalitat, penso, d'evitar identificacions amb aquelles concepcions que entenen el dret propi de les Comunitats Autònomes com un dret d'excepció enfront del dret comú, que vindria representat pel Codi Civil.

S'han modificat també els dos articles que configuren el títol preliminar. Així, l'actual article primer limita l'àmbit d'aplicació de la Compilació (integrada dins l'ordenament jurídic gal·lec) al territori d'aquesta Comunitat Autònoma, sens perjudici de la possible vigència que algunes institucions concretes puguin tenir en altres àmbits territorials, a l'empara de la corresponent normativa autonòmica o estatal. Així, doncs, les normes aplicables a les comarques de les províncies limítrofes (Astúries, Lleó i Zamora), ja des de la promulgació de la Constitució i dels respectius Estatuts d'Autonomia, ho seran en virtut de l'exercici de la seva pròpia competència, si la tenen assumida als respectius Estatuts (en aquest cas el d'Astúries i el de Castella i Lleó), i, si no la tenen assumida, per imperatiu de la llei

estatal 147/1963 que, en part dels seus preceptes i en la mesura que s'acrediti l'existència i ús de les institucions (títol II), encara és d'aplicació. En aquest punt hom pot destacar que l'Estatut d'Autonomia d'Astúries (L.O. de 30 de desembre de 1981), a l'article 16, estableix: «*El Principado de Asturias impulsará la conservación y, en su caso, la compilación del derecho consuetudinario asturiano*». En canvi, no es disposa res a l'Estatut d'Autonomia de Castella-Lleó (L.O. de 25 de febrer de 1983).

L'article 2 estableix, d'acord amb la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de Galícia, la preferència en l'aplicació del Dret civil propi respecte de qualsevol altre (s'entén, en l'ordre de les seves pròpies competències).

S'elimina la interdicció civil com a causa de modificació de la «Compañía familiar gallega» (article 53.a), adequant-se d'aquesta manera a la normativa penal, que ha suprimit la interdicció civil com a pena accessòria.

S'ha procedit també a la modificació de les disposicions finals primera i segona, així com les transitòries tercera i quarta, afegint a l'expressió Compilació referències a la data de 2 de desembre de 1963, així com l'establiment del dret civil de l'Estat (no circumscrit al Codi Civil) com a dret supletori de Galícia.

Es deroga expressament el títol I (articles del 4 al 46), on es regulaven els «*foros, subforos y otros gravámenes análogos*». De fet, si hom computa el temps transcorregut des de l'entrada en vigor de la Compilació de 1963, es veu que ha passat amb escreix el termini de deu anys (article 33 derogat) establert com a màxim perquè es pogués produir l'alliberament de la càrrega, sigui per redempció, sigui per renúncia. Així ho preveia, també, la disposició transitòria segona, que ara, igualment, ha estat expressament derogada.

Finalment, no deixa de causar sorpresa la formulació preventiva i redundant utilitzada en el segon paràgraf de l'esmentada disposició derogatòria, quan diu: «*Queda derogado, en tanto en cuanto no estuviere ya derogado, el capítulo 1.º del Título V de la Ley 147/1963 de 2 de diciembre, supri-*

miéndose sus artículos 88 y 89» (per cert, els únics d'aquest Títol). De fet, aquests articles van ésser derogats expressament per la disposició derogatòria de la Llei de Monts de 27 de juliol de 1968.

Joan Egea Fernández

Andalusia

Llei 6/1987, de 25 de maig, relativa a la concessió d'un crèdit extraordinari per un import de 299.802.592 pessetes per a sufragar les despeses electorals de les eleccions al Parlament d'Andalusia celebrades el juny de 1986. BOJA núm. 46, 29-5-87.

Llei 7/1987, de 26 de juny, de gratuïtat dels estudis en els centres públics de batxillerat, formació professional i arts aplicades i oficis i l'autonomia de gestió dels centres docents públics no universitaris. BOJA núm. 57, 1-7-87.

Llei 8/1987, de 7 de desembre, de creació de l'Empresa Pública de Ràdio i Televisió d'Andalusia i regulació dels Serveis de Radiodifusió i Televisió gestionats per la Junta d'Andalusia. BOJA núm. 104, 12-12-87.

Llei 9/1987, de 9 de desembre, de Modificació de determinats articles de la Llei General de la Hisenda Pública de la Comunitat Autònoma d'Andalusia. BOJA núm. 104, 12-12-87.

Llei 10/1987, de 23 de desembre de Pressupostos Generals de la Comunitat Autònoma d'Andalusia. BOJA núm. 107 de 28-12-87.

Llei 11/1987, de 26 de desembre, reguladora de les relacions entre la Comunitat Autònoma d'Andalusia i les Di-

putacions Provincials del seu territori. BOJA núm. 102, 30-12-87.

Aragó

Llei 9/1987, de 23 de novembre, sobre concessió d'un suplement de crèdit per import de 290.000.000 pessetes, per sufragar el cost addicional derivat de l'aplicació d'un conveni col·lectiu únic per al personal laboral que presta els seus serveis a la Diputació General d'Aragó. BOA núm. 129, 25-11-1987.

Astúries

Llei 6/1987, de 23 de desembre, per la qual s'autoritza la constitució d'una empresa destinada a la realització de la inspecció tècnica de vehicles automòbils. BOPAyP núm. 299, 29-12-1987.

Llei 7/1987, de 30 de desembre, de Pressupostos Generals del Principat d'Astúries per a l'exercici de 1988. BOPAyP núm. 301, 31-12-87.

Canàries

Llei 10/1987, de 5 de maig, d'Aigües. BOCA núm. 59, 11-5-87.

Llei 11/1987, d'11 de maig, del Pla Universitari de Canàries. BOCA núm. 63, 18-5-87.

Llei 12/1987, de 19 de juny, de Declaració d'Espais Naturals de Canàries. BOCA núm. 85, 1-7-87.

Llei 13/1987, de 29 de desembre, de Pressupostos de la Comunitat Autònoma de Canàries per a l'exercici 1988. BOCA núm. 166.

Llei 14/1987, de 29 de desembre, de modificació de la disposició final tercera de la *Llei 10/1987*, de 5 de maig, d'Aigües. BOCA núm. 1, 1-1-1988.

Cantàbria

Llei 7/1987, de 9 de novembre, de concessió d'un crèdit extraordinari per a finançar el Pla d'Obres de la Comarca d'Acció Especial «Zona Sud» per al present exercici. BOC núm. 225.

Llei 8/1987, de 2 de desembre, per la qual es modifica l'article 37.1 de la *Llei 3/1984*, de 26 d'abril, de Règim Jurídic del Govern i l'Administració de la Diputació Regional de Cantàbria. BOC núm. 13, edició especial, 21-12-1987.

Castella-la Manxa

Llei 5/1987, de 24 de desembre, de Pressupostos Generals de la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa per a 1988. DOCM núm. 60, 29-12-87.

Castella i Lleó

Llei 4/1987, de 7 de maig, per la qual s'autoritza la creació com a Empresa Pública d'Agrupació de Productors de Patata de Sembra de Castella i Lleó (APPACALE). BOCL núm. 63, 8-5-87.

Llei 5/1987, de 7 de maig, de creació de les Societats de Gestió Urbanística com a Empreses Públiques corresponents als àmbits territorials de la Comunitat Autònoma de Castella i Lleó, províncies de Valladolid i Zamora. BOCL núm. 63, 8-5-87.

Llei 6/1987, de 7 de maig, de Patrimoni de la Comunitat de Castella i Lleó. BOCL núm. 63, 8-5-87, pp. 1361-1367. Cor. errors: BOCL núm. 110, 16-7-87.

Llei 7/1987, de 8 de maig, per la qual es regula el procediment de designació dels senadors representant la Comunitat de Castella i Lleó. BOCL núm. 64, 11-5-87.

Llei 8/1987, de 8 de maig, per la qual es modifiquen els articles 7 i 8 de la *Llei 2/1987*, de 6 de març, sobre inspecció del règim sancionador en matèria de turisme de la Comunitat de Castella i Lleó. BOCL núm. 64, 11-5-87.

Llei 9/1987, de 21 d'octubre, de supressió de l'Institut de Desenvolupament i Planificació Econòmica de Castella i Lleó. BOCL núm. 182, 28-10-87.

Llei 10/1987, de 9 de novembre, de supressió de l'Institut d'Administració Pública de Castella i Lleó. BOCL núm. 193, 12-11-87.

Llei 11/1987, de 9 de novembre, de supressió de l'Agència de Serveis de la Joventut de Castella i Lleó. BOCL núm. 193, 12-11-87.

Llei 12/1987, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de la Comunitat de Castella i Lleó per a 1988. BOCL núm. 223, 28-12-87.

Llei 13/1987, de 29 de desembre, per la qual es determina la seu de les Institucions d'Autogovern de Castella i Lleó. BOCL núm. 5, 11-1-88.

Llei 14/1987, de 29 de desembre, per la qual es determina la seu del Tribunal Superior de Justícia de Castella i Lleó. BOCL núm. 5, 11-1-88.

Extremadura

Llei 6/1987, de 7 de maig, de Concessió de l'Aval Extraordinari a l'empresa MWM Diter, S.A. DOE núm. 39, 19-5-87, p. 624. Cor. errors: DOE núm. 42, 28-5-87.

Galícia

Llei 2/1987, de 8 de maig, del Consell de la Joventut de Galícia. DOG núm. 90, 14-5-87, p. 1833.

Llei 3/1987, de 27 de maig, de Serveis Socials. DOG núm. 103, 2-6-87.

Llei 4/1987, de 27 de maig, de Creació de l'Escola Gallega d'Administració Pública. DOG núm. 103, 2-6-87.

Llei 5/1987, de 27 de maig, del Consell Social de la Universitat i del Consell Universitari de Galícia. DOG núm. 103, 2-6-87.

Llei 6/1987, de 12 de juny, del Pla Especial de Ports de la Comunitat Autònoma de Galícia. DOG núm. 120, 26-6-87.

Llei 7/1987, de 10 de novembre, sobre la Compilació del Dret Civil de Galícia. DOG núm. 12, 21-1-88.

Llei 8/1987, de 25 de novembre, per la qual s'estableix la gratuïtat dels estudis de batxillerat, formació professional i arts aplicades i oficis artístics en els centres públics i l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris. DOG núm. 12, 21-1-88.

Illes Balears

Llei 10/1987, de 29 de desembre, de Pressupostos Generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a 1988. BOCAIB núm. 163; BOCAIB núm. 7, 16-1-88. Cor. errors: BOCAIB núm. 7, 16-1-88.

Madrid

Llei 3/1987, de 18 de desembre, per la qual es prorroga la vigència de la Llei 9/1985, de 4 de desembre, especial per al tractament d'actuacions urbanístiques il·legals de la Comunitat de Madrid. BOM núm. 302, 21-12-87.

Llei 4/1987, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de la Comunitat de Madrid per a 1988. BOM núm. 309, 30-12-87.

Múrcia

Llei 5/1987, de 15 de maig, de concessió d'un crèdit extraordinari per al finançament del Pla Addicional III al d'Obres i Serveis per a 1986. BORM núm. 121, 28-5-87.

Llei 6/1987, de 29 de setembre, de Reforma de la Llei 6/1983, de 22 de juliol, de designació de senadors de la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia. BORM núm. 235, 15-10-87.

Llei 7/1987, de 28 de desembre, de concessió de crèdits extraordinaris per a finançar el Segon Pla Addicional al d'Obres i Serveis 1987, pal·liar els danys ocasionats per les inundacions i modificar l'article 3 de la Llei de Pressupostos Generals de la Comunitat Autònoma per a 1987. BORM núm. 298.

Navarra

Llei foral 9/1987, de 29 de juny, per la qual es concedeix un crèdit extraordinari de 449.000.000 de pessetes per a finançar les actuacions necessàries en relació amb la crisi d'Indústries Mocholí, S.A. BON núm. 81, 1-7-87.

Llei foral 10/1987, de primer de desembre, per la qual es concedeix un crèdit extraordinari de 53.443.440 pessetes com a subvenció als partits polítics per al finançament de les despeses de la campanya electoral de les eleccions al Parlament de Navarra de 1987. BON núm. 152.

Llei foral 11/1987, de 29 de desembre, per la qual s'estableix el règim tributari de la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya a la Comunitat Foral de Navarra. BON núm. 1, 1-1-88.

Llei foral 12/1987, de 29 de desembre, per la qual es modifica parcialment la norma reguladora de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats. BON núm. 1, 1-1-88.

País Basc

Llei 2/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aproven els Pressupostos Generals de la Comunitat Autònoma d'Euskadi per a 1987. BOPV núm. 144, 22-7-87, pp. 3456-3498. Cor. errors: BOPV núm. 159, 24-8-87.

Llei 3/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aprova el Compte General de la Comunitat Autònoma del País Basc corresponent a l'exercici 1981. BOPV núm. 158, 20-8-87.

Llei 4/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aprova el Compte General de la Co-

munitat Autònoma del País Basc corresponent a l'exercici 1982. BOPV núm. 158, 20-8-87.

Llei 5/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aprova el Compte General de la Comunitat Autònoma del País Basc corresponent a l'exercici 1983. BOPV núm. 158, 20-8-87.

Llei 6/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aprova el Compte General de la Comunitat Autònoma del País Basc corresponent a l'exercici 1984. BOPV núm. 158, 20-8-87.

Llei 7/1987, de 8 de juliol, per la qual s'aprova el Compte General de la Comunitat Autònoma del País Basc corresponent a l'exercici 1985. BOPV núm. 158, 20-8-87.

Llei 8/1987, de 20 de novembre, sobre creació dels Jurats Territorials d'Expropiació Forçosa. BOPV núm. 233, 10-12-87.

Llei 9/1987, de 16 de desembre, per la qual s'aprova la constitució d'un dret de superfície sobre terrenys propietat de l'Administració de la Comunitat Autònoma d'Euskadi en favor de la societat pública Societat Informàtica del Govern Basc, S.A. BOPV núm. 9, 15-1-88.

Llei 10/1987, de 16 de desembre, de modificació de la Llei 12/1983, de 22 de juny, de Principis Ordenadors de la Hisenda General del País Basc. BOPV núm. 12, 20-1-88.

Llei 11/1987, de 30 de desembre, per la qual es regulen determinades matèries en relació amb la pròrroga durant 1988 de la Llei de Pressupostos Generals de la Comunitat Autònoma d'Euskadi per a 1987. BOPV núm. 246, 31-12-87.

València

Llei de la Generalitat Valenciana 4/1987, de 12 de maig, per la qual es modifiquen determinats articles del Text Articular de la Llei de Bases de Taxes de la Generalitat Valenciana. DOGV núm. 586, 14-5-87.

Llei de la Generalitat Valenciana 5/1987, de 12 de maig, per la qual s'estableix la gratuïtat dels estudis de batxillerat i formació professional en els Centres Públics de la Comunitat Valenciana. DOGV núm. 586, 15-5-87.

Llei de la Generalitat Valenciana 6/1987, de 23 de setembre, que modifica l'article 150 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Govern Valencià. DOGV núm. 667, 23-9-87.

Llei de la Generalitat Valenciana 7/1987, de 3 de desembre, de concessió d'un crèdit extraordinari per import de 225.660.940 pessetes per a sufragar les despeses electorals de les eleccions a les Corts Valencianes celebrades el juny de 1987. DOGV núm. 723.

Llei de la Generalitat Valenciana 8/1987, de 4 de desembre, del Servei Valencià de Salut. DOGV núm. 724.

Llei de la Generalitat Valenciana 9/1987, de 30 de desembre, de crèdit extraordinari en el pressupost vigent, per a atendre despeses derivades de les inundacions ocorregudes el mes de novembre d'enguany. DOGV núm. 737, 7-1-88.